

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

Quid sit vita Spiritualis, prout in actione consistit. Cap. v.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

Erelef. 5.
Eecl. 9. 8.

ponat. Ex ea ergo parte, qua ista signa omnino certa non sunt, illud obseruare debemus. De propitiato peccato noli esse sine metu. Ex illa verò, qua verisimilia sunt, illud Salomonis audientes: Omni tempore sint vestimenta tua candida] felicem gratia statum honorum actuum præsidio seruare curemus, ne si hoc talentum habuerimus otiosum, iuste auferatur à nobis, & nostræ faciamus redemptionis iacturam.

Quid sit vita Spiritualis, prout in actione consistit.

CAPVT V.

SICUT naturalis vita actionum vitalium causa homini data est, vt scilicet sentiat, & se moueat, & intelligat, aliasque vitæ operationes exerceat, & infelix esset ille, qui nec manducare posset, nec bibere, nec sensibus vti, nec manibus laborare, nec pedibus progredi, neque aliam vitæ actionem perficere, breuique tempore vitam sibi tributam amitteret: quippe quæ sine huiusmodi operationibus non potest conseruari: Ita vita spiritualis gratiæ, non vt otiosa maneat, sed propter virtutum opera, ac sanctitatis merita, hominibus à Deo prerogata est, quæ, qui incuria, & socordia victus, ommitteret, illo, qui dū vine-ret, opera vitæ præstare nõ potuit, multò esset infelicio- r, quia nõ defecta naturæ, sed propriis manibus (vt aiunt) sibi mortem conscisceret, & vitam animæ, sine vlla comparatione corporis vita pretiosorem, consumeret, ac lapidaret. Ided Dominus, simul at- que primum humani generis parentem, in gratia, ac iustitia originali creauit: tulit illum, & posuit in paradysum voluptatis, vt operaretur, & custodiret ill- ù, & curâ ei seruandæ alicuius legis imposuit, dicēs: Ex omni ligno paradysi comedere ligno autē scien- tiæ boni & mali, ne comedas:] & ne legem transgre- deretur, minas intentauit, adiciens: In quocumque enim die comederis ex eo, morte morieris.] Vt scilicet intelligeret, se gratiam, & iustitiam recepis- se vt Deo creatori obediret, & virtutum meritis vitæ spi- ritualem custodiret, & gratiã cumulare. Ad hoc sane in loco voluptatis fuit collocatus, quod tūm labor, tum illius loci custodia (secundum Ambrosiū) non obscure significant. In opere enim (inquit) qui- dam virtutis processus est, in custodia quædam con- summatio operis deprehenditur, eo quod quasi con- summata custodiatur. Hæc duo ab homine requirun- tur, & vt operibus noua querat, & parta custodiat. Ad hoc quoq; præceptum accepit, vt obedientia, & subiectione seruaret dona, quæ à suo creatore susce- perat. Vnde in Ecclesiastico legimus: Deus ab initio constituit hominem, & reliquit eum in manu consi- lii sui. Adiecit mādara, & præcepta sua,] & dixit illi, quod sequitur: Si volueris mādara seruare, conser- uabunt te; si tamen in mandatorum custodia perse- ueraueris, & in perpetuum volueris fidem placitam facere. Vt ergo spiritualis vitæ statū conseruemus, & augeamus, operæpretium est in bonis operibus laborare, & cū Paulo verè dicere: Gratia Dei in me vacua non fuit.] Qui enim eam vacuam habuerit, & minimè in adeptione meritorum impenderit, non longè abest ab spirituali interitu, & donorum cele- stium perditione. Hoc autem negotium, hæc occupa- tio, quia studiosis vacamus operibus, & gratiam augeamus, & ad perfectionem properamus, vita spi-

Genes. 2.
15.

Amb. lib.
de parad.
c. 4.

Eecl. 15.
14.

1. Cor. 15.
10.

A tualis vocatur, non iam in habitu tantum, sed in a- ctione consistens. Cuius natura nunc explicanda est, vt qualem vitam nos in religione positos facere oporteat, & quales occupationes debeamus admitt- re, in ipso tractationis initio discamus.

Vita ergo spiritualis, si eam breui descriptione volumus explicare, nihil aliud est quàm bonorum operum exercitatio, qua Deo propter Deū famula- mur, in virtute ac sanctitate proficimus, & illā bea- tam vitam promeremur, cuius gratia conditi sumus. Non est hæc vita vnum aut alterum virtutis opus, sed series quædam bonorum operum, continuatio perpetua meritorum, & iugis, ac diligens exercitatio virtutū. Neque enim spirituales dices esse munda- nū, quia semel in die aliquas preculas fudit, aut ali- quādo ieiunij legē impleuit, aut indigenti interdum eleemosynam erogauit, si reliqua opera sua mundana sunt, atque carnalia, totāque vitam in mundanis occupationibus, curisq; cōsumit. Sed illum vocas spirituales virum, & merito quidē, qui relictis acti- bus sæcularibus, vitam operibus bonis, ac virtutum adeptioni consecrauit. Quod Laurētius Iustinianus, vt mihi quidem videtur, his verbis confirmat. Innu- meris quippe via hæc est decorata vernantibus, atq; coruscantibus virtutum gemmis, nec nõ variis stra- ta est redolentibus mandatorum floribus, aded, vt qui per illā graditur, errorem pati nequeat, nec fec- torem. Præceptorum namque Dei obediētia intror- sus refectus, quadam spirituali suauitate nutritur, sponsa illud memorabile dicens: Trahe me post te, in odorem curremus ynguentorum tuorum,] id est, præceptorum tuorum. Caterum de virtute transiēs in virtutem, tamquam de claritate prouectus in cla- ritate, spirituali Domini meretur ditari præsentia. Caueat prouidus omnino viator, ne ad dexterā par- tem declinet, vel læuā: sed præuia semper luce à vir- tutum disciplina, & mandatorum integritate non deuiet. Ista planè sunt spiritualis vitæ præclara itine- ra, cælitus viatoribus demonstrata, quatenus quæ per- gant sufficienter edocti, falsitatis minimè labātur in tenebras.] Quomāmodum igitur nõ est miles, qui semel ense, aut gladium exemit, neque aduocatus, qui reum aliquando in iudicio defendit, neque mer- cator, qui vitæ sustentandæ gratia, aut cibum, aut ve- stem mercatus est: sed miles est, qui militiæ discipli- nam arripuit: & aduocatus, qui ex officio munus pa- trocinandi suscepit; & mercator, qui negotiationi ac mercimoniis insistit; atque in hunc finem omnes suas operas dirigit, ac labores, vt scilicet, victoriam assequatur, in iudicio vocatus defendat, aut emē- do, & vendendo, diuitias, opesq; conquirit. Ita nõ est vitæ spiritualis cōsectator, qui aliqua bona ope- ra, & spiritualia perficit, sed qui proposito sibi Deo tamquam vltimo suæ vitæ finē, vniuersas actiones suas, aut spirituales, & sanctas, & alicuius virtutis si- lias esse cupit, aut in spiritus profectum & in sancti- tatem reducit.

E An Saul Propheta, aut laudator Domini vocatur, quia semel prophetauit, vel laudauit Deum, & casu inter Prophetas inuentus est? Nequaquã. Non enim (vt inquit Lucherius) si quis dixerit aliquid, quod ad sapientiam pertinet, continuo sapiens existiman- dus est; sic nec quisquam si aliquando prophetauit, iam inter Prophetas numerabitur. cū & Dominus in Euangelio dicat, quosdam eum gaudio verbum excipere, sed esse temporales.] Ita profectò nõ eris spi- ritualis vir, quia ex instituto aliqua opera spiritualia exeres, si non ad perfectionem omnem vitam dirigas, & ad normam spiritus omnes actiones tuas, studiãque componas. Num putas te virum esse spi-

Laur.
Iust. lib.
de spiritu.
conf. c. 15.

Cat. 1. 4

1. Reg. 10.
11.

Lucher. in
1. regum.
10.

ritualem, quia statutis horis in choro oscitater psallis, aut per aliquam horulam quotidie diuina mysteria tepida mente consideras: Cum tamen leuia peccata non timeas; tuos immoderatos affectus non ordines; virtutes, & animi puritatem non queras; & aut in vanis studiis, aut in secularibus negotiis; aut in superuacuis colloquiis, tempus & vitam impendas: Toto celo erras, si hoc putas imò videris inter sanctos & viros perfectos; quorum professionem sectaris, tamquam agrestis Saul inter euneos Prophetarum. Dicemusque de te non iam admirantes, sed iridentes quod de illo asinario dictum est. **Quenam res accedit filio Cis: Num & Saul inter Prophetas?**] Vt itaque sis vir spiritualis, secularia deserere necesse est, & cui contemptum, virtutisque opera actionesque secteris. Alioquin tantum abest ut vitam agas spiritualem; quod potius viuens corpore, spiritu mortuus es, dicente Apostolo: Si secundum carnem vixeritis, moriemini. **Habitu mundus appares, id est, vir studiosus atque perfectus; intus autem es canis reuersus ad vomitum, & tamquam sus lota in volutabro luti.**] Quod non tantum in eos quadrat, qui statum religionis deserunt, sed in illos quoque, qui statum retinentes, religiosos mores non retinent. Vnde Bernardus, postquam dixit, eos, qui non spiritu opera carnis mortificant, esse plangendos, fundit: Non eos tantum alloquor, qui corpore, sed etiam eos, qui corde redeunt in Aegyptum, seculi huius oblectamenta sectantes, ac proinde fidei vitam, quæ est charitas, non habentes. Si quis enim diligit mundum, non est charitas patris in eo. Quis magis mortuus eo, qui fouet ignem in sinu, an qui peccatum in conscientia, nec sentit, nec expauescit, nec excutit? Et Ephrem eos iure optimo ridet, qui non iuxta normam suæ vocationis viuunt, eosque non vitam spiritualemente agentes, sed mundanos plangens, & carnales appellat. Quis (inquit) non irideat, aspiciens eum, qui heri in mote seipsum ad ministerium fratrum in vnum habitantium præcinxerat, ad imitationem Domini nostri Iesu Christi, hodie famulorum comitatu stipatum, & ab ancillis eius lauari pedes, eosdemque in molli lecto reponi, & ad fluxum, atque remissum, affectionibusque plenum vitæ genus, iterum propensum illum inuenit? Aut quis eum ludibrio non habeat, qui heri in cella conclusus erat, & multorum conuersationem vitabat: hodie autem cum inhonestis mulierculis viuente, & in tabernis ebrietati studentem? Aut quis eum non reprehendat, qui die hesterno, sua sponte, quæcumque temporalia, siue mundana abiicit, inopiam amplectens; hodierno autem assidentem in iudiciis: Et quæ iam damnata, studiosus rursus ad se reuocantem, & suam mentem à celestibus ad terrestria traducentem, iudicetque mancipiorum instar sequi gestentem? Et loco deprecationis, atque meditationis eloquiorum Dei, cum caudicis sermocinantem: Et pro simplicitate, atque innocentia, versutiam morum, atque sermonum assumentem? Ex iis manifesta ratione colligimus, vitam spiritualemente, non in admissione status perfectissimi; non in obligatione virtutis; non in tepida, ac remissa quorundam bonorum operum implementatione esse collocatam; sed in assidua, ac feruida exercitatione bonorum operum, & non intermissa mundanarum actionum serie, esse constitutam.

Est ergo vita spiritualis, quæ defectus quoque modicos detestatur; & non tantum in maximis, verum etiam in minimis, Dei voluntatem complectitur: Quæ mundum, & omnia secularia fugit, & in vitam caelestem, ac opera caelestia contendit: quæ demoni, vniuersisque eius suasionibus bellum indi-

cit, & Dei imperatis, ac diuinis inspirationibus parere. Vita spiritualis est; quæ omnibus euitis, & cupiditatibus seculi vacua, peccata desinet, passiones cohibet, amorem creaturarum pellit, tentationes vincit, angelos imitatur, humilitatem amat, mansuetudinem cupit, puritatem induit, secretum petit; non in plateis, sed in cella, & abditiis proprii cordis commoratur, non cum hominibus; sed cum Sanctorum voluminibus loquitur, non rumores audit, sed Dei afflatus aufcultat, non noxia cogitat, sed Dei beneficia, & perfectiones contemplantur, non vitam terrestrem in celo religionis, sed vitam caelestem agit in terra. Denique illa est, quæ cum omnibus vitiis gerit inimicitias, & vniuersas sibi virtutes adiungit. Si hæc non tantum desideris, sed operibus præstas, iam vir spiritualis es, iam ad spiritualemente vitam ascendisti, in minimis, secularis es moribus, quemcumque profitearis statum, & vitam habes carnalem, atque mundanam.

Vita denique spiritualis est, qua vniuersis peccatis, ac vitiis morimur, & omnibus virtutibus viuimus, & ad sancta & perfecta opera facienda dirigimur. Sicut enim mors est quedam sepatatio animæ & corporis; ita quoque mors dicitur, cum separamus à corde vitia, quæ in illo viuebant, & illud amouebant; regebant, & secundum carnem animabant. Separata autem à corde, tamquam à corpore, hæc vita carnali, statim abscedunt vitia, atque peccata, id est, vitæ carnalis actiones, adeo, ut mundo mortuus dicat: Mihi mundus crucifixus est, & ego mundo,] & incipit Deo viuere, & virtutis opera, id est, actiones vitæ spiritualis sectari. Audiamus hoc, ne forte, aut decipiamur, aut decipiamus, ex ore Prosperii Regiensis Episcopi, qui optimè mundo mortuum, id est, virum spiritualemente, & insistentem vitæ spirituali depingit: Quid est (inquit) peccato mori, nisi dammandis operibus omnino non viuere: Nihil concupiscere carnaliter, nihil ambire: Vt sicut, qui mortuus est carne, nulli iam detrahit, nullum auersatur, aut despicit, nullius pudicitiam callida circumuentione corrumpit, nemini violentus existit neminem calumniatur, aut opprimit, non inuidet bonis, aut insultat afflictis, non luxuria carnis in seruit, non violentiæ deditus, in se bibendi sitim, bibendo magis, ac magis accendit, non odiorum facibus inardescit, non compendia iniusta sectatur, non potentibus, aut diuitibus adulatur, non inquieti curiositate raptatur, non domestica sollicitudinis cura distenditur, non officiosis occurrentium salutationibus delectatur, nec superbiorum iniuriis fatigatur, non eum superbia inflat, non ambitio ventosa præcipitat, non vana gloria turpiter iactat, non desiderium gloriosæ opinionis inflammat, non distentio alieni actus illaqueat, non ad societatem turpium turpitudinis amor inuitat, non rabies insani furoris exagitat, non sumptuosarum deliciarum studium maciat, non ardor animosæ contentionis exanimat, non facit impudentem audacia, iniquum iniustitia, ferum inclementia, varium inconstantiam, pertinacem contumacia, insanum vesania, delicioforum gula, rebellè inobediencia, vanum iactantia, infidelem perfidia, leuem facilitas, sæuam crudelitas, mæducatorem turpis edacitas, impatientem mobilitas, mobilem instabilitas, vagum spiritualis infirmitas, iracundum animositas, suspiciosum peruersitas, verbosum vanitas, iniuriosum malignitas; qui remotus est profusus à secularibus illecebris, remotus ab inimicitias, remotus ab insidiis alienis, remotus à rapinis, vel occulioribus, vel aperiis, remotus à mædaciis, siue perjuryis; postremò remotus ab omni genere flagitiorum, at-

Rom. 8.

13.

2. Pet. 2.

22.

Bern.

Ephrem de
non sancti
dialo-
do proci-
mo.

Ga. at. 6.

14.

Prosper. de
vita con-
temp. c. 21

que facinorum, quibus carnaliter viuentes Deum offendunt, & mortui peccato non seruiunt. Sicut, inquam, carne mortuus, nec facere potest ista, quæ dixi, nec patijta & his, & talibus vitiis omnino non viuunt, qui viuentes Deo, carnem suam cum vitiis & concupiscentiis crucifigunt.] His omnibus vitiis moriantur, & contrariis virtutibus viuunt, qui vitam spiritualem arripiunt. Non ergo vita hæc in aliquo bono opere remissa facta, & mundanis operibus texto, sed in omnium vitiatorum fuga, & in quadam bonorum operum continuatione & virtutum aggregatione consistit.

*Qua opera ad vitam spiritualem
pertineant.*

CAPVT VI.

R I A sunt genera humanarum actionum. Alterum, bonas; alterum, malas: tertium, medias actiones complectitur. Bonæ sunt, quæ ex natura sub aliqua virtute nascuntur, vt contemptus sæculi, despectio sui, castigatio corporis, mortificatio passionum & propria voluntatis, humilitas, mansuetudo, obedientia, & reliqua huiusmodi: Malæ sunt, quæ ab aliquo vitio procedunt, & diuinis mandatis contradicunt, vt ira, vt inuidia, vt superbia, & aliæ similes pestes, quæ mortem spiritualem efficiunt; aut quæ sunt præter diuina mandata, vt ea peccata, quæ venialia vocamus, quæ, vt ægri tudines animæ, ad mortem spiritualem disponunt. Mediæ sunt, quæ pro hominis ventis voluntate, bene & malè fieri possunt, vt vltus cibi, & potus, & somni, & aliorum similiu, sine quibus vita mortalis nõ ducitur. Quod his verbis confirmat Cassianus. Nihil igitur in rebus daturat humanis principale bonum esse credendum est, nisi virtus animi sola, quæ fide sincera nos ad diuina perducet, illi immutabili bono facit ingiter inherere. Et è contrario, nihil malum esse dicendum est, nisi peccatum solum, quod à bono Deo nos separans, malo facit Diabolo copulari. Media sunt, quæ in vtramque partem pro affectu, & arbitrio ventis deriuari possunt, vt putæ, diuitiæ, potestas, honos, robur corporis, sanitas, pulchritudo, vita ipsa, vel mors, paupertas, infirmitas carnis, iniuriæ, & cætera his similia, quæ pro ventis qualitate, & affectu, vel ad bonam possunt partem proficere, vel ad malam.] Quod autem hæc velut in medio sunt constituta, vt possunt in bonum & malum inclinari, manifestum esse ex huius patris ratione colligitur. Nam vsus diuitiarum bonus est, si pauperibus erogentur, secundum illud: Facite vobis amicos de mammona iniquitatis;] malus, si ad auitiam, vel ad luxuriam congerantur. Honos, bonus fuit Danieli, qui eo vtebatur ad bonum regis, & regni Persarum: malus, Aman, qui eo iuuari voluit ad excidium Iudeorum. Sanitas, & corporis robur bonum erat illi, qui dicebat: Fortitudinem meam ad te custodiam;] malum verò ei, qui ad ministerium suæ nequitie detorquet. Est bona mors: Nam pretiosa in conspectu Domini mors sanctoru eius;] & est mala mors: Nam mors peccatorum pessima.] Est bona natiuitas, vt Ioannis Baptista: quæ gaudij materiam multis attulit, dicente Euagelista: Multi in natiuitate eius gaudebunt;] & est mala natiuitas, vt illa Iude. Bonum enim erat ei, si natus non fuisset homo ille.] Et tadem omnia illa, quæ ventis arbitrio bona pol-

A sunt effici, & mala, in medijs, aut indifferentibus (vt vocant) numerantur.

Actiones ergo malæ, faciat Deus, vt longè sint à nobis, hæc enim nõ vitæ spiritualis opera, sed actiones sunt vitæ carnalis. Quod si iusti leuiter peccant, & in minima peccata labuntur (cùm non sit homo, qui non peccet, & septies in die cadit iustus) id non faciunt quæ iusti sunt, sed quæ homines infirmi, & imbecilles, ex corrupta Adæ radice procedentes, & sic non tantum humilitatis gratia, sed verè, & ex animo vocare se possunt peccatores. Hæc opera ad vitam spiritualem non pertinent, sed è latere illi insidiantur, vt eius feruorem minuant, robur labefactent, & (quod in illis est) ad interitum excidiumque disponant. Sedit populus manducare, & videre, (quod non magnum, & exitiosum apparet malum) & surrexerunt ludere, hoc est idolis immolare. Et sicut ex morbo infirmus venit ad mortem, ex morte ad vermes, & fetorem, ita isti ex immoderato conuiuio, quod est instar morbi, ad mortem animæ processerunt, & spiritualem vitam dilapidarunt. Quæ ergo vitam istam eneruant, & ad mortem preparant, ad eam pertinere non possunt. Hæc enim ratione Dominus astruit nullum sibi ac dæmoni esse commercium, quia eius insidias detegebat, & conatus disturbabat. Omne (inquit) regnum in seipsum diuisum desolabitur, & domus supra domum cadet. Si autem Sathanas in seipsum diuisus est, quomodo stabit regnum eius? Quia dicitis in Beelzebub eiecere me dæmonia.] Optima, & efficax ratio, quæ etiam in proposito locum habet. Nam si opera mala, licet leuia, ad vitam spiritualem spectarent, non eam extenuarent, neque ad interitum, & corruptionem paulatim deducerent, quia verò eius non sunt effectus, seu fructus, idè vitæ spirituali repugnant, ac bonis moribus contradicunt.

C Primò ergo ad vitam spiritualem pertinet omnes actiones bonæ, id est, quæ ex natura sua, opera sunt alicuius virtutis. Quare Hieronymus eas solas inter officia viri perfecti recenset, dicens: Veram vitam esse Deum nosse, timere eius potentiam, amare pietatem, mundum in opifice mirari, interpellatore contemnere, esse victu modico pro naturæ necessitate contentum, veste vili, vel pudoris ratione, vel pro temporis iniuria communitum. Sic reliquæ creaturam, non ex sui copia, vel pro vitali ratione, sed pro adiuumento huius lucis attingere. Quidquid enim amplius est, à malo est. Omnem hominem amare quasi fratrem, nullum ledere, seruire omnibus, formam serui sustinere cū Domino, qui nobis præter ministerium, quod interius continetur, quotidie seruit in mundo, producendo solem, emittendo lucem, pluias infundendo, tempora variando, fruges, vel gignendo, vel maturando.] Et paulò inferius, ad opera hominis iusti interiora sermonem transferes, inquit: Cæterum illa interioris hominis vita in diuinarum rerum cognitione consistit: non qua cælum terræ parte voluatur, neque in alijs similibus, quæ enumerat. Nam hæc ad animæ non tendunt utilitatem, & apud Deum stulta iudicantur; sed in illis sanis cogitationibus si quando versatur, tunc viuunt & pacitur. Quæ sunt autem istæ sana cogitationes? Illæ sine dubio cùm mēs nostra sui recordatur auctoris, cùm illum velut per quamdam respicientiam sui, opificem suum veneratur, ac contactur.] Hæc igitur primò & præcipue vitæ spiritualis sunt opera.

E Secundo verò opera media, vt comedere, bibere, dormire, & moderata recreatione vti, si tamen hæc ex statu mediorum, proposito sine virtutis, ad statum bonorum operum efferantur, & in Deum, tamquàm

PROV. 24.
16.

Exod. 32.
6.

LUC. 11.
17.

Hier. 17.
de viro perfecto, tom. 9.

Cassia.
col. 6. c. 3.

LUC. 16. 9.

Daniel. 5.
16.

Esther. 3.
1.

Psal. 58.
10.

Psal. 115.
15.

Psal. 33.
22.

LUC. 1. 14.

Mat. 26.
24.